

UNITED NATIONS
United Nations Interim
Administration
Mission
in Kosovo

NATIONS UNIES
Mission
d'Administration
Intérimaire des Nations
Unies au Kosovo

UNMIK/REG/2003/19
23. јун 2003. године

УРЕДБА БР. 2003/20

**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О АРХИВСКИМ МАТЕРИЈАЛИМА И
АРХИВИМА
КОЈЕГ ЈЕ УСВОЈИЛА СКУПШТИНА КОСОВА**

Специјални представник Генералног секретара,

Сходно овлашћењима која су му дата Резолуцијом 1244 (1999) Савета безбедности
Уједињених нација од 10. јуна 1999. године,

У складу са Члановима 9.1.44 и 9.1.45 Уставног оквира за привремену самоуправу
(Уредба УНМИК-а бр. 2001/9),

Узимајући у обзир писмо Председника Скупштине Косова од 23. априла 2003.
године у вези са Законом о архивским материјалима и архивима којег је усвојила
Скупштина Косова 17. априла 2003. године,

Овим проглашава важећим од дана потписивања Закон о архивским материјалима
и архивима (Закон бр. 2003/7) који је дат у прилогу овој Уредби, уз замењивање
израза «грађани» у Члану 14. Закона изразом «становници», што ће да буде
одражено у коначном званичном тексту Закона.

Потписано 23. јуна 2003. године

Михаел Штајнер
Специјални представник Генералног секретара

О АРХИВСКОЈ ГРАЂИ И АРХИВИМА

Скупстина Косова,

На основу УНМИК-овог правилника Бр. 2001/9, од 15 маја 2001 Уставног Оквира о Привременој Самоуправи на Косову цланова 5.1, 9.1.26 ,

У циљу успостављања једног модерног система архивирања који ће омогућити ефикасно чување и успешно коришћење архивске грађе, усваја следећи закон:

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

- 1.1. Законом о архивској грађи и архивима (у наставку: Закон) утврђује се и уређује:
 - 1.1.1. Правни статус архива (у наставку: архиви)
 - 1.1.2. Врсте архива
 - 1.1.3. Делатност архива
 - 1.1.4. Оснивање, организација, финансирање и функционисање архива
 - 1.1.5. Архивска грађа и регистратурски материјал
 - 1.1.6. Стварање, чување, заштита и коришћење архивске грађе
 - 1.1.7. Селекционирање
 - 1.1.8. Достава и пријем архивске грађе
 - 1.1.9. Архивска мрежа и архивска служба
 - 1.1.10. Управљање архивама

1.1.11. Надзор архива

1.1.12. Стручни, технички и помоћни кадар архива

1.1.13. Остала архивска питања утврђена законом, као и осталим актима базираним на њему.

Члан 2.

2.1. Јавни архив је правно лице.

2.2. Архиви су институције које евидентирају, примају, чувају, конзервирају, сређују, обрађују и могу да објављују архивску грађу и омогућавају коришћење исте за научна истраживања и стручан рад, као и за остале потребе које су од интереса за органе, организације, институције, цивилно-правна лица и грађане.

2.3. Архив обавља јавну делатност од посебног значаја.

2.4. Архив обавља своју делатност у складу са законом и осталим актима на њему базираним, као и међународним архивским стандардима.

2.5. Архивска служба у Косову је јединствена, интегрална, недељива и обавља се на основу међународних стандарда и примењује се на целом Косову.

АРХИВСКА ГРАЂА

Члан 3.

3.1. *Архивска грађа* по овом закону обухвата целокупан изворни и репродуковани материјал (написан, цртан, откуцан, фотографисан, филмован, фонографисан, механографисан, микроформати, машински читаних записи, дигитални подаци, датотеке, укључујући и програме и помагала за њихово коришћење као и сва остала документа створена на неки други облик) од јавних и нејавних органа, од правних или физичких лица током њихове делатности, од трајне вредности за науку, културу и за опште јавне потребе.

3.2. Архивска грађа настаје одабирањем из регистратурског материјала.

3.2.1. *Регистратурски материјал* обухвата целокупан изворни и репродуковани материјал (написан, цртан, откуцан, фотографисан, филмован, фонографисан, механографисан, дигитално или на неки други облик

забележен), књиге, картотеке и остале евиденције о том материјалу, створеног радом јавних централних органа, општинских органа, институција, организација и заједница, политичких организација, невладиних организација и осталих удружења и правних лица, појединаца који самостално обављају делатност или професију, од значаја за њихов оперативни рад, све док из њега није изабрана архивска грађа.

3.2.1.1. Регистратурски материјал јесте целина записа, докумената насталих или примљени током делатности рада појединих правних и физичких лица из става 3.2.1. овог закона.

3.3. Архивска грађа обухвата целину докумената створених током обављања делатности и активности субјеката из става 3.2.1. овог цлана, независно од времена и начина њиховог настајања и њихове врсте, као и разних докумената пореклом од међународне администрације која је деловала или делује на Косову, непрејудицирајући привилегије и имунитет УНМИК-а и КФОР-а као и директиве за спровођење њиховог мандата Резолуцијом 1244/99.

Члан 4.

4.1. Архивска грађа је законом заштићена, без обзира на време, место и начин настајања, у чијој је својини и где се налази.

4.1.1. Архивска грађа и архиви заштићују се и обезбеђују од надлезних органа.

4.2. Архив као институција од посебног значаја је законом заштићен.

4.2.1. Архивска грађа је од историјског, културног и научног значаја, има својство споменика културе и трајно се чува.

Члан 5.

5.1. Архивска грађа створена делатношћу јавних и нејавних органа и радом одређених правних и физичких лица чини целину (архивски фонд) и у начелу се не може делити.

5.2. Архивска грађа стављена у архив је неопозива и не утуђива.

5.2.1. Изузетно од ст.5.1., архивска грађа, у складу са уговореним условима између архива и даваоца архивске грађе, може се опозвати.

- 5.3. Архивска грађа чува се као целина и не може се отуђити, уништити, нити злоупотребити. Уништавање, отуђивање или злоупотреба кажњаве се по закону.

Члан 6.

- 6.1. Архивска грађа може бити јавна и приватна.
- 6.2. Јавна архивска грађа ствара се од физичких лица и правних лица који обављају јавне послове, делатности или активности од општег интереса.
- 6.3. Приватна архивска грађа ствара се од физичких и приватно правних лица који обављају послове, делатности или активности од општег интереса.

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

СТВАРАОЦИ И ИМАОЦИ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Члан 7.

- 7.1. Ствараоци и имаоци јавне регистратурске и архивске грађе, у складу са одредбама овог закона, су јавни и нејавни органи, односно физичка и правна лица која по било ком основу располажу материјалом, односно грађом.
- 7.2. Ствараоц и ималац јавне и приватне архивске грађе је дужан да архивску грађу коју поседује пријавих ради евидентирања надлежном архивском ауторитету као и да исту одржава у складу са законским одредбама и архивским стандардима.
- 7.3. Ствараоци и имаоци јавне регистратурске и архивске грађе су дужни:
- да је чувају у уредном стању и обезбеђују је од оштећења до предаје надлежном архиву;
 - да, на захтев надлежног архива, представљају попис грађе и да информишу о свакој промени у вези с њим;
 - да прибаве мишљење од надлежног архива пре предузимања мера која се односе на њихову грађу;
 - да редовно врше одабирања архивске грађе из регистратурског материјала;

- да омогућавају архивским радницима надлежног архива да врше стручни надзор у погледу чувања грађе;
 - да евидентирају и разврставају јавну архивску и регистратурску грађу према утврђеном систему канцелариског пословања;
 - да архивску грађу предају надлежном архиву по истеку одређеног рока;
 - да се придржавају упутстава надлежног архива у вези са заштитом грађе.
- 7.4. Имаоци и ствараоци јавне регистратурске и архивске грађе су обавезни да предузму посебне мере о заштити архивске грађе за време ванредних околности.
- 7.5. Постојање ванредних мера, сходно уставном акту, констатује и прогласава надлежни орган, док потребне мере чувања и заштите архивске грађе, на предлог Управе косовских архива, утврђује Министарство културе, омладине и спорта .
- 7.5.1. Изузетно од ст. 7.5. закона, у изванредно хитним случајевима, привремене мере утврђује и Управа косовских архива. По истеку околности која су наметнули примену ст.7.4. овог закона, Министарство културе, омладине и спорта врши оцену предузетих привремених мера.
- 7.6. Стваралац и ималац јавне регистратурске и архивске грађе, треба да чува, заштити и одржава архивску грађу у складу са законским захтевима и архивским стандардима.

Члан 8.

- 8.1. У случају да стваралац или ималац архивске грађе не одржава архивску грађу сходно чл.7. Закона, или постоји основана бојазност да исту може оштетити, односно уништити, надлежни архив службено предузима законске мере у прилог њеног очувања, заштите и одржавања
- 8.2. Ствараоцу и имаоцу архивске грађе, надлежни архивски ауторитет може да наложи предузимање потребних мера, или, уколико он не успева или их не поштује, да такве мере сам предузима, али о трошку ствараоца, односно имаоца грађе.

ОДАБИРАЊЕ

Члан 9.

- 9.1. Ствараоци и имаоци јавне регистратурске грађе, по истеку одређеног рока врсте грађе, редовно из ње вршити одабирање архивске грађе, према списку са роковима чувања, комисијски и уз одобрење надлежног архива.
- 9.2. Поступак одабирања архивске грађе, као и одредбе о мерама, начину вредновање, израде спискова са роковима чувања, редовној примени одабирања, утврђују се правилником којег усваја Министарство културе, омладине и спорта , на предлог Управе косовских архива.
- 9.3. Ствараоци и имаоци су дужни да, по одабирању, уништавају безвредан регистраторски материјал, коме је протекао рок чувања. Приликом уништавања морају се предузети одговарајуће мере ради заштите тајности података, који би могли да угрозе јавне интересе или интересе грађана.
- 9.4. Микрофилмован, дигитализован, или на неки други начин репродукован регистратурски материјал, не може се уништавати док се из њега не врши одабирање архивске грађе.

ПРИЈЕМ И ПРЕДАЈА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Члан 10.

- 10.1. Јавна архивска грађа предаје се архиву у року и на начин утврђен овим законом и другим одредбама.
- 10.2. Изворна, сређивана и регистрована на начин и у року утврђеном између архива и имаоца архивске грађе, архивска грађа предаје се архиву у целости.
- 10.3. Имаоци архивске грађе су дужни да архивску грађу старију од 30 година од њеног настајања, предају надлежном архиву.
 - 10.3.1. У изузетним случајевима, када се угрожава архивска грађа код имаоца или нема услова за чувањем, рок за предају се може скратити.
- 10.4. Примо-предаја архивске грађе између архива и имаоца архивске грађе врши се на основу подзаконских акта о примо-предаји архивске грађе, којег усваја Министарство културе, омладине и спорта по предлогу Управе косовских архива.

10.5. Ималац архивске грађе сноси све трошкове око примо-предаје архивске грађе од места предаје до места пријема.

10.6. Архивска грађа предаје се регистрована и евидентирана у складу са правилима. Уколико архивска грађа није сређивана по методологији рада утврђеној од архива, архив утврђује рок у којем се ималац обавезује да је сређује, али, уколико ималац у том року не сређује архивску грађу, архив може је сам сређивати о трошку ималаца.

10.6.1. Трошкови из претходне тачке обрачунавају се по тарифи коју утврђује архив који је сређивао архивску грађу, уз сагласност и одобрење Управе косовских архива.

Члан 11.

11.1. У случају административно-територијалних промена, реорганизације делатности јавних органа, обавестава се Управа косовских архива и надлежни архиви.

11.2. Када невладини органи и приватна физичка и правна лица обуставе своју делатност, када више не постоје и немају законски признатог наследника, документа од историјског, научног и националног интереса која поседују, предају се надлежном архиву.

Члан 12.

12.1. Архивска грађа створена радом појединаца и породица може се предати архиву путем поклона, куповине и депоновања. Приликом примо-предаје утврђује се начин и услови чувања и коришћења архивске грађе.

12.2. Документа невладиних органа, физичких и правних лица, приватних и високих државних функционера, политичких, културних и научних личности, створена ван њихове јавне делатности, проглашена од историјског националног интереса, предају се надлежном архиву, по њиховој жељи или наследника, у договору са њима.

Члан 13.

Када се ради о филму , документарном или играном , од хисторијског културног или научног значаја, директор Архива Косова и Министарство културе, омладине и спорта, предузеће мере да се једна копија сценарија, дијалоглиста, постери, фотографије, одкупе и сачувају у Архив Косова.

КОРИШЋЕЊЕ ЈАВНЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Члан 14.

- 14.1. Архивска грађа се одржава, чува и користи за образовне, научне, културне и информативне потребе, за професионални рад и грађанске потребе.
- 14.2. Архивску грађу, под одређеним условима и поступку, без разлика по било ком основу, могу је користити грађани Косова.
- 14.3. Истраживање и коришћење архивске грађе, комуникација јавних докумената и средстава истраживања, спада у основна права грађана о слободном и неометаном информисању и као таква се, у принципу, не може ограничавати.
- 14.4. Када се оцени да је од општег или јавног, научног, културног или образовног интереса, сходно закону и по поступку одређеним подзаконским актом, могу се одредити изузећа из ст. 14.3. овог члана.
- 14.5. Када се један акт, спис, предмет или дело, третира архивском грађом, по одређеном поступку, ставља се на јавну употребу.

Члан 15.

- 15.1. Јавни докуменат из члана 16. овог закона, у одређеном времену, поступку и под одређеним условима, може затражити и да га има на употребу, односно на нормално коришћење, свако физичко или правно лице, без икаквих дискриминаторских услова.
- 15.2. Надлежни архив, у складу са чланом 16.2.3. овог закона, може одбијати захтев из чл. 17. став 5. овог закона. Захтев се може одбијати усмено, али на

инсистирање тражиоца и у писменој форми, решењем. Против решења тражиоц може уложити жалбу надлежном архиву у року од петнаест дана, коју, у поступку, решава Управа косовских архива.

Члан 16.

- 16.1. Архивска грађа (документа из архивских фондова и збирки) се, у нацелу, даје на употребу по кратком, једноставном и брзом поступку.
- 16.2. Документа из архивских фондова и збирки се, по правилу, дају на коришћењу 30 година након године њиховог настанка.
 - 16.2.1. Одређене категорије докумената, која садрже значајне податке по безбедност посебних државних интереса, личности, појединаца и др., истражне и судске досије и документа која садрже податке о идентитету појединца, дају се на коришћењу 75 година након године њиховог настанка.
 - 16.2.2. Документа утврђених категорија из ст. 2. и 2.1. дају се на коришћењу пре рокова утврђених овим законом у посебним случајевима и једино уз одобрење њиховог власника, а она која се чувају при архивама, једино уз одобрење Управе косовских архива.
 - 16.2.3. Архивска грађа управних, информативних и истражних институција је, по правилу, затворена. Ова грађа се може отворити једино за лица високог нивоа (која ће обављати политичке функције).
- 16.3. Архивска грађа која садржи податке од посебног значаја за личност појединца, правног лица или државу, истражне досије и тајне информације разних нивоа и карактера, може се дати на употребу под посебним условима и поступку, утврђеним законом.
- 16.4. Забрана коришћења архивске грађе врши се решењем Управе .

Члан 17.

- 17.1. Коришћење архивске грађе је, у начелу, бесплатно.
- 17.2. Изузетно од ст. 1. овог члана, архив врши наплату својих услуга по захтеву корисника грађе.
- 17.3. Износ наплате за архивске услуге одређује се подзаконским актом о тарифама архивских услуга, који усваја Управа косовских архива.

- 17.4. Стране институције, као и страни грађани, могу користити архивску грађу сходно конвенцијама, као и међународним спразумима на основу фактичког реципроцитета. Страни грађани могу користити архивску грађу на основу одобрења Управе косовских архива.
- 17.5. Архивски ауторитет ресењем забрањује коришћење архивске грађе на начину, по поступку и у периоду у којем се повређује:
- безбедност, заштита и спољни односи;
 - јавна безбедност;
 - превентивно деловање, откривање и гоњење криминалне делатности;
 - приватни живот и законити приватни интереси;
 - трговински интереси, привредни, јавни или приватни интерес;
 - равноправност странака у одређеној јурисдикцијској инстанци;
 - природа и животна средина;
 - надзорна мисија, инспекција или контрола од администрације;
 - финансијска, монетарна или пореска политика;
 - поверење у доношењу одлука у оквиру или између јавних органа власти у циљу унутрашње припреме одређеног досијеа од стране ауторитета;
 - било који докуменат у поседу јавног архива на Косову који садржи информације или чињенице која могу повредити основна људска права индивидуе, посебно право на част и интимност као што је нагласено Европском Конвенцијом о људским правима и њеним Протоколом може се необелоданити односно учинити доступним на било који начин.
- 17.6. Архиви издају уверења о чињеницама које садржи архивска грађа на основу Закона о управном поступку. Издато уверење има снагу одговарајућег јавног документа.

АРХИВСКА МРЕЖА И СЛУЖБА

Члан 18.

- 18.1. У циљу стварања, чувања, заштите и адекватног коришћења архивске грађе и унапређења архивске делатности, ствара се архивска мрежа Косова.
- 18.2. Архивска мрежа Косова ствара се путем функционалног повезивања свих архивских институција Косова.

- 18.3. Архивска мрежа Косова ствара се, организује и функционише сходно подзаконском акту о архивској мрежи Косова, којег усваја Управа косовских архива.

Члан 19.

- 19.1. Архивска служба Косова се обавља путем архивских институција Косова.
- 19.2. Архивска служба Косова јесте функционална целина делатности, услуга и активности архивских институција Косова.
- 19.3. Архивска служба Косова се обавља у складу са законом и осталим актима донетим ради његове примене.

АРХИВСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

Члан 20.

- 20.1. Архивску службу Косова обављају архивске институције.
- 20.2. Архивске институције Косова су:
- 20.2.1 Архив Косова;
 - 20.2.2 међуопштински архиви;
 - 20.2.3 општински архиви;
 - 20.2.4 специјални архиви , и
 - 20.2.5 приватни архиви.

Члан 21.

- 21.1. Архив Косова оснива Скупштина Косова
- 21.2. Међуопштински архив се оснива споразумом двеју или више опстина. Министарство културе, омладине и спорта потврдиће споразум у смислу

става 21.2 након претходно прибављеног стручног мишљења Управе косовских архива.

- 21.3. Општински архив, на основу закона, по предлогу извршног органа и мишљењу директора Управе косовских архива, оснива се одлуком одговарајуће општинске скупштине.
- 21.4. Све општинске скупштине на Косову су обавезне да у циљу заштите архивске грађе оснивају архиве.
- 21.5. Специјални архив, на основу закона, по прибављеном мишљењу директора Управе косовских архива, оснива се одлуком одређеног физичког или правног субјекта. Специјални архив се оснива и организује у корист обављања функције оснивача.
- 21.6. Приватни архив, на основу закона, оснива се од приватног физичког или правног лица.

ОРГАНИЗАЦИЈА АРХИВСКИХ ИНСТИТУЦИЈА

Члан 22.

- 22.1. Орган јавне архивске институције је директор.
- 22.2. Директор архива бира се и разрешава сагласно законским одредбама о цивилној служби.

Члан 23.

- 23.1. Директор Архива Косова:
 - 23.1.1. Треба да има високу стручну спрему из области архивистике или из осталих друштвених наука, менџерске способности и најмање пет година стручног искуства из ових области.
 - 23.1.2. Законски је заступник архива.
 - 23.1.3. Организује и води рад, делатност и функционисање архива.
 - 23.1.4. Одговоран је за организацију и функционисање архива у складу са законом.

23.1.5. Одговоран је за остваривање функција архива у односу на његове кориснике као и за остваривање законских права стручног, техничког и помоћног особља у архиву. Предлаже структуру стручне, техничке и помоћне службе архива, коју по утврђеном поступку усваја Управа косовских архива.

23.1.6. Обавља друге послове и радне задатке утврђене овим законом и осталим одговарајућим актима .

Члан 24.

24.1. Директор Архива Косова је истовремено и директор Управе косовских архива, бира се по поступку јавног конкурса од Министарства културе, а под условима утврђеним законом и статутом архива, може се разрешити и пре истека периода на који је биран.

24.2. Директор међуопштинског архива, по поступку јавног конкурса, на основу заједничког предлога извршних органа одговарајућих општина, бира се одлуком Управе косовских архива, и по поступку утврђеним законом и статутом међуопштинског архива, може се разрешити и пре истека периода на који је биран.

24.3. Директор општинског архива се, по поступку јавног конкурса, на предлог надлежног извршног органа и по мишљењу Управе косовских архива, бира се одлуком одговарајуће општинске скупштине, а по поступку одређеног законом и статутом архива, може се разрешити пре истека периода на који је биран.

24.4. Директора, односно управника специјалних архива, у складу са одговарајућем акту о унутрашњој организацији, именује и разрешава његов оснивач.

Члан 25.

25.1. У Архиву Косова формира се управни одбор од седам чланова.

25.2. Управни одбор из ст. 1 овог члана састоји се од:

- 25.2.1 једног стручног представника архива Косова;
- 25.2.2 једног представника из редова међуопштинских архива;
- 25.2.3 једног представника Министарства културе;
- 25.2.4 једног представника Института историје;
- 25.2.5 једног представника Академије наука и уметности;
- 25.2.6 једног представника Приштинског универзитета;
- 25.2.7 директора архива, односно Управе.

Члан 26.

26.1. Управни одбор :

26.1.1. Утврђује развојну политику архива.

26.1.2. Утврђује развојни, финансијски и радни план и програм архива.

26.1.3. Разматра, анализира, утврђује политику стручног, техничког и помоћног особља, финансирања, инвестиција, делатности, службе, мреже, архивске грађе и предлаже мере и методе њиховог остваривања.

26.1.4. Даје општа и конкретна упутства и препоруке о организацији и функционисању архивске службе, односно архива.

26.1.5. У процедури именовања и разрешења директора даје мишљење и образложење мишљења.

26.1.6. Обавља друге послове и делатности утврђеним одговарајућим актом Управе косовских архива, која је у оквиру Архива Косова.

26.2. Управни одбор се организује и функционише сходно Правилнику о Управном одбору, који се усваја већином гласова чланова .

Члан 27.

27.1. На основу закона, Министарство Културе, Омладине и Спорта , по предлогу директора Архива Косова, оснива Управу Косовских Архива.

27.2. Управа Косовских Архива је у саставу Архива Косова, управља и надзире архиве Косова као и организује и контролисе архивску делатност у Архивској служби Косова.

27.3. Одлуком из ст. 1. овог члана утврђују се положај и задаци Управе, број стручних и техничких радника и опште функције Управе Косовских Архива.

Члан 28.

Управа косовских архива је надзорни орган овлашћен је за давање стручних упустава архивским установама Косова обавезујућим у сагласности са законом, и овлашћена је да предузме мере за њихову реализацију; од архивских институција тражи податке, предузимање радњи, мера и активности, као и предузима мере

сходно закону и акту из ст. 1. члана 27 закона. Обавља и друге послове и делатности и врши остале функције утврђене законом и осталим одговарајућим актима.

Члан 29.

29.1. Архив Косова :

29.1.1. Чува, штити и управља архивском грађом јавних органа и организација, физичких и правних лица, породица и других субјеката, чија се делатност простире или се простирала на територији Косова или његовим деловима, а односи се на наслеђени докуменат из косовске прошлости, централних институција и приватних субјеката, који су пресли у јавну или државну својину.

29.1.2. Води тачну и потпуну евиденцију архивске грађе од јавног значаја где год се иста налази.

29.1.3. Води евиденцију о инвентару и о информативним, научним, културним и другим средствима бастине, као и референције о архивској се грађи где год се она налази.

29.1.4. На професионалан начин држи, чува, конзервира, сређује и обрађује архивску грађу и у том правцу утврђује потребне критеријуме за Управу Косовских Архива.

29.1.5. Обезбеђује услове за коришћење архивске грађе.

29.1.6. Врши истраживања и обавља стручне послове ради комплетирања архивских фондова и архивске грађе.

29.1.7. Обавља научно-стручне послове из архивистике путем студија, програма и пројеката за развој и унапређивање архивске службе.

29.1.8. Објављује студије и каталоге збирака у функцији информативне, културне, образовне и научне делатности.

29.1.9. Организује предавања, изложбе и друге облике архивске, научне и културне делатности,

29.1.10. Организује обуку, курсеве, предавања и друге облике стручног оспособљавања и усавршавања архивског кадра на Косову, као и обавља друге послове и делатности утврђене Законом и општим правним актима, који се односе на архиве

и архивску делатност.

29.1.11. Архив Косова, сходну закону, може да обавља и друге послове и архивске делатности.

29.2. Седисте Архива Косова је у Пристини.

Члан 30.

30.1. Међуопштински архив :

30.1.1. Обавља архивску делатност од интереса за општине које покрива својим службама.

30.1.2. Чува, штити, разврстава и категоризује архивску грађу која се односи на одговарајуће општине.

30.1.3. Обрађује, употребљава и ставља на услугу архивску грађу на нивоу подручја које покрива, као и

30.1.4. Обавља архивску делатност сходно архивским нормама и стандардима.

30.2. Међуопштински архив утврђује начин функционисања и обављања међуопштинске архивске службе.

30. 3. Међуопштински архив обавља своју делатност на територијама општина које га оснивају.

Члан 31.

31.1. Општински архив

31.1.1: Обавља архивску делатност за потребе одговарајуће општине.

31.1.2: Архивску делатност и службу обезбеђивања, прикупљања, класифицирања, чувања, заштите, одабирања и употребе архивске грађе врши сходно одлуци о његовом оснивању, обавезним стручним упутствима одговарајућег архивског ауторитета, као и архивским стандардима уопште.

31.2: Одлуком из ст. 1. овог члана, утврђује се унутрашња организација и функционисање општинског архива.

Члан 32.

- 32.1. Специјални архив обавља послове и делатности сходно акту о оснивању, као и акту о унутрашњој организацији и његовом функционисању.
- 32.2. Специјални архив, у вези са законским захтевима који се односе на опште интересе, културну, образовну, историјску и научну баштину, архивску грађу од посебног значаја, одговоран је Управи косовских архива и у случајевима утврђеним општим правним актом.
- 32.3. Орган, из ст. 2. овог члана, у питањима утврђеним том одредбом, овлашћен је да о раду и делатностима специјалног архива обавља архивску надзорну власт.

Члан 33.

- 33.1. Приватни архив је архивска јединица која се оснива од физичког, или приватно- правног лица.
- 33.2. Приватни архив, у случајевима из члана 36. закона, подлеже надзору одговарајућег архивског ауторитета из цлана 44 овог закона.
- 33.3. Архиви из ст.1.и 2. овог члана дужни су да благовремено и уредно обавештавају Управу косовских архива о материјалу и архивској грађи од посебног значаја и општег интереса коју поседују, као и да се придржавају њених захтева у циљу заштите, чувања и законитог коришћења.

Члан 34.

Архивски ауторитети, као институције које обављају архивску делатност, дужни су да информишу јавност о његовом праву на коришћењу архивске грађе, као и о условима и начину њеног корисцења; да примене савремене методе и поступке о стварању, чувању, одабирању и правилном коришћењу архивске грађе; да врсе координацију и сарађују у активностима између архивских институција као и органа, организација и јавних институција и приватних субјеката који стварају, поседују и користе архивску грађу; да предузму потребне мере и радње ради унапређивања архивске службе и ефикасног обављања архивске делатности; да стварају стручни архивски кадар и да исти усавршавају у складу са савременим потребама архива у земљи и ван ње; да стручном, техничком и помоћном особљу обезбеђују остваривање права из рада и радног односа, као и да свој рад, и делатност обављају на транспарентан начин.

Члан 35.

- 35.1. Органи, организације, институције, јавни и приватни субјекти, сходно закону и стандардима о раду јавне управе, треба да организују службу писарнице и архива.
- 35.2. Писарница из ст. 1. овог члана је техничко-стручна служба за евидентирање и обраду јавних и службених докумената, као и за њихово класифицирање и чување. У овим питањима, архивски ауторитет је овлашћен да обавља стручни надзор и предузме одређене мере у циљу организовања и њиховог правилног и ефикасног функционисања.

Члан 36.

- 36.1. Управа косовских архива, одговарајућем актом, утврђује: основне услове потребне за стручни, технички и помоћни архивски кадар; потребне просторије за вршење делатности и архивске службе; основне услове за смештај, заштиту и чување архивске грађе; потребне услове за смештај, чување и адекватно корисћење архивске грађе, материјална и финансијска средства потребна за рад и функционисање архива као и утврђује захтеве, нормативе и архивске стандарде обавезне за активност, делатност и рад косовских архива.
- 36.2. Дозвола за рад архива се издаје када су испуњене услови и захтеви утврђени законом.

Члан 37.

- 37.1. Јавни архив, на основу закона, има свој статут. У складу са статутом, архив доноси одговарајуће акте којима уређује организацију, функционисање активности и делатности свога рада.
- 37.2. Статут архива предлаже одговарајући архив и усваја га његов оснивач.

СТРУЧНО АРХИВСКО ОСОБЉЕ

Члан 38.

- 38.1. Стручне архивске послове обављају архивски радници са стручним звањима: помоћник архивисте, рестауратор, помоћник архивисте II класе, високи помоћник архивисте, архивиста, конзерватор, високи архивиста, архивски саветник (у наставку: архивски радници).
- 38.2. Оговарајућем актом о стручном особљу косовских архива, којег усваја Управа косовских архива, утврђују се услови стицања архивских звања,

послови и архивски задаци које треба да обављају стручни архивски радници, као и остала питања у вези са стручним, техничким и помоћним архивским кадрам.

- 38.3. Стручни архивски радници се, на послове и радне задатке, распоређују према стручној спреми, радном искуству и стручним звањима.
- 38.4. Архивски радници који обављају архивске послове за које не располажу квалификације из ст. 1. овог члана, да би обавили те послове треба да у року од једне године од почетка примењивања овог Закона стекну одговарајуће квалификације.

Члан 39.

- 39.1 Архивски радник, обавезан је да архивске послове обавља сходно стручним и законским захтевима и мимо утицаја актуелних политика.
- 39.2 Архивски радник је дужан да чува службену тајну у односу на службу и архивску делатност током радног процеса , као и по престанку рада у архиву.

ПРИВАТНА АРХИВСКА ГРАЂА И ПРИВАТНИ АРХИВИ

Члан 40.

- 40.1. Приватна архивска грађа је архивска грађа у приватној својини физичких или правних лица.
- 40.2. Приватни архив се оснива, организује и функционише у складу са чл. 33. Закона. У питањима из члана 33. закона, приватни архив подлеже јавном режиму као и јавни архиви.
- 40.3. Класифицирање приватне архивске грађе, у питањима из ст.2. овог члана, не мења њен својински однос. Власник класифицираног приватног архива, дужан је да Управу косовских архива, одмах али најкасније у року од седам дана, обавести о било каквој својинској промени која се односи на архив.
- 40.4. Архивска грађа од историјског, културно бастинског и националног значаја у приватној својини, управља се сходно оној у јавној својини.

Члан 41.

- 41.1. Материјал и архивска грађа правних лица у друштвеној својини, који се трансформису у приватној својини, остаје у јавном власништву, управљању и јавној употреби.
- 41.2. Материјал и архивску грађу из ст.1. овог члана, по одлуци Управе косовских архива, узима на располагању одговарајући архив.
- 41.3. Када приступи поступку својинске трансформације, друштвени правно лице који располаже архивским материјалом или грађом, дужан је да одмах, а најкасније у року од 7 дана, информисе Управу косовских архива.

Члан 42.

- 42.1. Физичко или правно лице, који по било ком основу располаже приватном архивском грађом од посебног значаја из члана 33. закона, дужан је да благовремено и на уредан начин информисе надлежни архивски ауторитет, да штити, чува, и уредно употребљава грађу, да врши потпуну и тачну регистрацију и да по потреби врши снимање, као и да предузима потребне мере за њену заштиту, чување и прикладну употребу.
- 42.2. Физичко и правно лице, који располаже архивском грађом из ст.1. овог члана, дужан је да надлежном архивском ауторитету дозволи неометан увид у начин одржавања, заштите, чувања и њеног коришћења.
- 42.3. Када ималац архивске грађе од посебног значаја непоступа по захтевима цлана 33 и става 1 овог цлана, надлезни архивски ауторитет овласцен је да предузима потребне мере за одржавање, заштиту, чување и њено правилно коришћење.
- 42.4. Орган из ст.3. овог члана, осим осталих мера које оцењује прикладним, може ту архивску грађу одузети власнику архивске грађе. Архивску грађу надлежни архивски ауторитет одузима привремено или трајно. Својинско питање архивске грађе уређује се у складу са одговарајућем акту из члана 10.4. закона.

Члан 43.

- 43.1. Ималац приватне архивске грађе, својом архивском грађом располаже слободно по вољи.
- 43.2. Под истим условима, јавни архив има право преце куповине архивске грађе из ст.1.овог члана. У случају располагања архивском грађом из члана 12. закона, надлежни јавни архив је једини субјекат који је може откупити, односно узети у посед ту архивску грађу.

ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Члан 44.

- 44.1. Инспекцијски надзор архивске службе, архивске делатности и рада, као и архивског функционисања, сходно закону, врши Управа косовских архива.
- 44.2. Током обављања функције инспекцијског надзора, орган из ст.1. овог члана је овлашћен да предузме административне мере утврђене законом.
- 44.2.1. Орган из ст.2. овог члана, током обављања надзорне инспекцијске функције, поред административне мере, може дати наредбу или обавезујуће административно упутство. .
- 44.3. Архив је дужан придржавати се мера, наредби, као и стручних упутстава органа из ст. 1. члана 44. закона.
- 44.4. Инспекцијски надзор се утврђује и примењује сходно закону и одговарајућем акту донетог од Управе косовских архива.

ФИНАНСИРАЊЕ АРХИВА

Члан 45.

- 45.1. Управа архива, Архив Косова, међуопштински архиви као јавни архиви, финансирају се из Косовског буџета.
- 45.2. Општински архиви финансирају се од општинског буџета.
- 45.3. Јавни архив обезбеђује допунска финансијска и материјална средства и од донација, завестања, задужбина, као и од осталих извора сходно закону.

- 45.4. Специјални архив финансира се од оснивача.
- 45.5. Приватни архив финансира се од власника.
- 45.6. Приватни-јавни архив финансира се од власника, али по споразуму може се финансирати од власника и од јавних материјалних и финансијских средстава или других субјеката.

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 46.

- 46.1. Свако физичко или правно лице у архивским питањима је дужан придржавати се законским одредбама.
- 46.2. Физичко и правно лице, у прекршајним архивским питањима, кажњава се новчаном новчаном казном.

Члан 47.

- 47.1. Уништавање или злоупотреба архивске грађе из члана 5. ст.3., као и стваралац и ималац архивске грађе који не пријави ради евидентирања архивску грађу сходно чл. 7. став 2. закона, кажњава се новчаном новчаном казном од 500-2500 Еура.
- 47.2. Стваралац и ималац јавне архивске грађе, који не штити, не чува и не употребљава архивску грађу на начин утврђен чланом 7. ст. 3. Закона, кажњава се новчаном новчаном казном од 500-2500 Еура.
- 47.3. Стваралац и ималац архивске грађе који сходно чл. 7. ст.4. закона, не обезбеђује организационе и техничке услове за заштиту и чување архивске грађе, кажњава се новчаном новчаном казном од 250-2000 Еура.
- 47.4. Стваралац и ималац архивске грађе који не врши одабирање архивске грађе на начин утврђен чланом 9. ст.1. Закона, кажњава се новчаном казном од 300-1500 Еура.
- 47.5. Стваралац, ималац или други субјекат који врши примо-предају архивске грађе супротно члану 10. ст.4. закона, кажњава се новчаном новчаном казном од 500-2500 Еура.

- 47.6. Када се државни или јавни орган или организација реорганизује у структурном, функционалном или административно-територијалном погледу и који ствара или поседује архивску грађу, на начин и у року утврђеном чланом 11. ст.1. закона, не информише Управу косовских архива, његов, односно њен законски заступник кажњава се од 250-1000 Еура.
- 47.7. Када се државни или јавни орган или организација налази у стечајном поступку, који ствара или поседује архивски материјал или грађу, а не информише орган из члана 11. ст.2. Закона, његов, односно њен законски заступник кажњава се од 250-1000 Еура.
- 47.8. Стваралац или ималац јавне или приватне архивске грађе третиране од посебног интереса, који ту грађу сходно чл. 12. Закона не предаје надлежном архиву, кажњава се новцаном казном од 1000-3500 Еура.
- 47.9. Када се архивска грађа условљава захтевима који проузрокују било какву разлику за корисника супротно члану 14. ст.3. закона, законски заступник архива кажњава се новцаном казном од 250-1000 Еура, док архив од 500-2000 Еура.
- 47.10. Када архивски ауторитет даје архивску грађу на коришћење супротно члану 16. закона, кажњава се новцаном казном: законски заступник од 250-1000 Еура, док институција од 500-2000 Еура.
- 47.11. Када архивски ауторитет не забрањује или не ограничава употребу архивске грађе на начин утврђен чланом 17. ст.2. ал.1. закона, кажњава се новцаном казном: законски заступник од 500-2000 Еура, док архив од 1000-4000 Еура.
- 47.12. Када сходно чл.33. ст. 3. закона, архив не информише Управу косовских архива о архивској грађи коју ствара, поседује или користи, а која је од посебног значаја, кажњава се новцаном казном: законски заступник од 250-500 Еура, док архивска институција од 500-1000 Еура.
- 47.13. Архивски радник који поступа супротно начелу стручности, сходно чл. 39. ст.1. закона, кажњава се новцаном казном од 1500-3500 Еура.
- 47.14. Правно лице који је у процедури банкрота, који ствара или поседује архивски материјал или грађу, који благовремено и на начин утврђен чланом 44. ст.3. Закона, не информише надлежни архивски ауторитет, кажњава се новцаном казном: правно лице од 500-3000 Еура, док његов законски заступник од 250-1500 Еура.
- 47.15. Правно лице који ствара или поседује архивски материјал или грађу, а који надлежном архивском органу не одобрава приступ на начин утврђен чланом 44. ст. 2. Закона, кажњава се новцаном казном: законски заступник од 250-1500 Еура, док правно лице од 500-3000 Еура.

- 47.16. Казнене мере из овог члана, по пријави одговарајућег архива, сходно закону, по утврђеном поступку, одређује надлежни суд.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 48.

- 48.1. У року од шест месеци од дана ступања на снагу закона, сходно овом закону, врши се институционално организовање јавних архива, специјалних архива и приватно-јавних архива Косова.
- 48.2. У року од шест месеци од дана конституисања Управе Косовских Архива, ова Управа, доноси одговарајуће акта сходно овом закону.
- 48.3. Архивске институције, у спровођењу аката из ст.2. овог члана, у року од шест месеци доносе своје статуте и одговарајуће акте.
- 48.4. Архивске институције која постоје до дана усвајања закона, а која нису утврђена сходно овом закону, реорганизираће се у складу са ст. 1. овог члана.

Члан 49.

- 49.1. Ступањем на снагу овог закона, престаје да важи Закон о архивској грађи и архивској служби (Сл Лист САП Косова бр. 50/76).
- 49.2. Овај Закон ступа на снагу од дана објављивања.

Косова
Закон бр. 2003 / 7
17. Априла 2003

Председник Скупштине

Академик Неххат Даци